ปฏิทินการจัดการศัตรูพืช มะม่วงน้ำดอกไม้ กรณี การทำมะม่วงนอกฤดู จ.พิจิตร

การจัดการ
- ใช้เมทธิลยูจินอล
- ใช้เยื่อผึ้ง
- กำจัดผลไม้ที่ร่วงหล่น
- กำจัดพืชอาศัย

การจัดการ
- ราดสาร
- ฉีดพ่นธาตุอาหารทางใบ
- ใช้สารเคมีป้องกันกำจัดแมลง แนะนำไซฮาโลทริน/อิมิดาโคลพิด

การจัดการ
- ใช้สารโพแทสเซียมคลอเรต
- ใช้สารเคมีป้องกันกำจัดเชื้อรา คาบาริล / เมโทมิล

การจัดการ
- เลือกผลที่ต้องการห่อ
- ห่อผลเมื่อผลขนาดเท่าไข่เป็ด

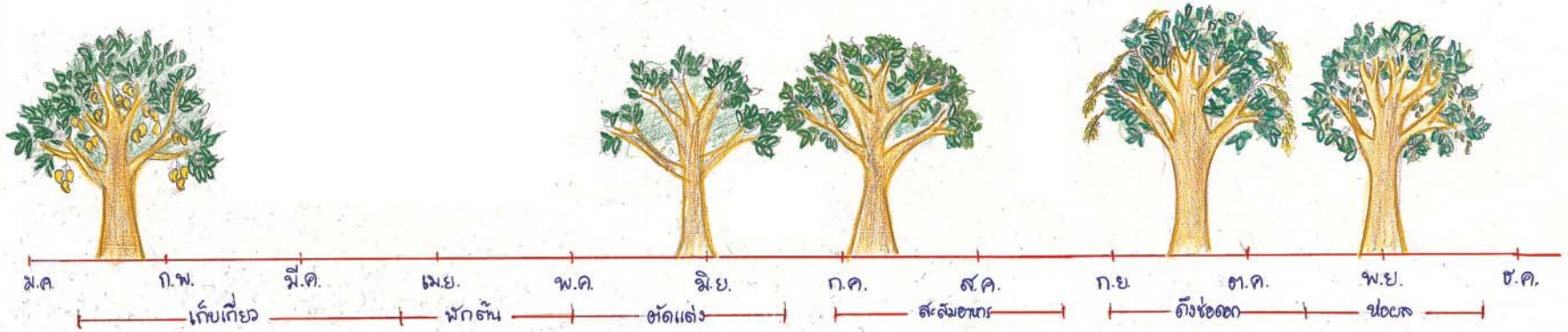

แมลงศัตรูพืช
- แมลงวันผลไม้

แมลงศัตรูพืช
- เพลี้ยไฟ
- แมลงค่อมทอง
- แมลงชนิดที่กัดกินใบ

แมลงศัตรูพืช
- เพลี้ยจักจั่นมะม่วง

โรค
- โรคจากเชื้อรา

แมลงศัตรูพืช
- เพลี้ยไฟ
- แมลงวันผลไม้

ลิขสิทธิ์สงวนตามกฎหมาย ห้ามนำไปใช้ในเชิงพาณิชย์

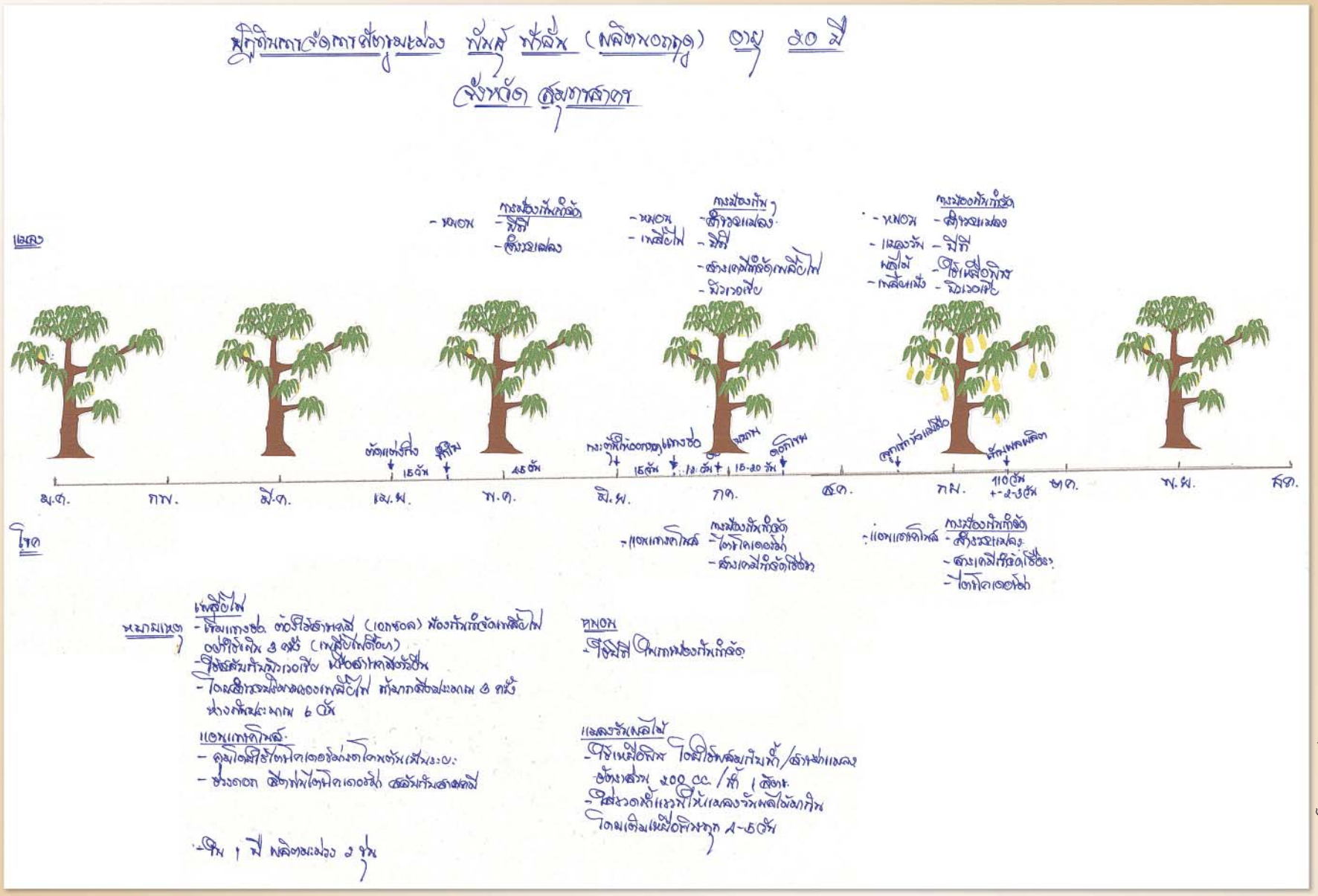

ลิขสิทธิ์ของผู้แต่ง ศูนย์วิจัยพืชสวนสุพรรณบุรี

ปฏิทินการจัดการศัตรูมะม่วงตามระยะการเจริญเติบโต

	แตกใบอ่อน-เจริญทางใบ (เดือนที่ 1 - 3)	พักต้น-แตกตาดอก (เดือนที่ 4-6)	ดอกบาน-ติดผล (เดือนที่ 7-8)	พัฒนาผล (เดือนที่ 9-10)	ผลแก่-เก็บเกี่ยว (เดือนที่ 11-12)
โรคพืช	แอนแทรกโนส ราแป้ง ใบจุดสาหร่าย	แอนแทรกโนส ราแป้ง ราดำ ใบจุดสาหร่าย	แอนแทรกโนส ราแป้ง ราดำ	ราดำ แอนแทรกโนส ใบจุดสาหร่าย	แอนแทรกโนส ใบจุดสาหร่าย
แมลงศัตรูพืช	เพลี้ยจักจั่นฝอย เพลี้ยจักจั่น เพลี้ยไฟ แมลงค่อมทอง ด้วงกรีดใบ ด้วงเจาะลำต้น	หนอนกินช่อดอก เพลี้ยไฟ เพลี้ยจักจั่น เพลี้ยแป้ง	เพลี้ยจักจั่น เพลี้ยไฟ หนอนกินดอก แมลงวันผลไม้ เพลี้ยแป้ง แมลงบั่ว	เพลี้ยจักจั่น เพลี้ยไฟ แมลงวันผลไม้ ด้วงมะม่วง	แมลงวันผลไม้
ศัตรูพืชอื่นๆ		ไรแดง			

สำรวจและติดตามสถานการณ์ในพื้นที่ประมาณ 3 ไร่ จำนวน 10 ต้นกระจายทั่วแปลง โดย สำรวจการเกิดโรคของแต่ละต้น สำรวจแมลงต้นละ 4 ทิศๆ ละ 1 ยอดหรือ 1 ช่อ และสำรวจแมลงวันผลไม้ โดยใช้กับดัก 1 กับดัก ต่อ 1 แปลง

การจัดการ

1. ตัดส่วนที่เป็นโรคและนำไปเผาทำลาย
2. ตัดแต่งกิ่งให้โปร่ง
3. ใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มาราดโคนต้นเป็นระยะ
4. ใช้เชื้อแบคทีเรียบาซิลลัสอัตราตามคำแนะนำ
5. หากพบการระบาดของเพลี้ยจักจั่นพ่นด้วยสารสกัดสะเดาหรือสุมไฟโคนต้นให้มีควันมากๆ
6. ทำความสะอาดสวนเสมอ โดยเฉพาะลำต้นและโคนต้น อย่าให้เป็นแผล เพื่อไม่ให้เป็นที่อยู่อาศัยของแมลง
7. อนุรักษ์ศัตรูธรรมชาติ
8. ใช้สารเคมีตามคำแนะนำ

1. ตัดทำลายส่วนที่เป็นโรคและนำไปเผาไฟ
2. หากพบการระบาดของเพลี้ยจักจั่นพ่นด้วยสารสกัดสะเดาหรือสุมไฟโคนต้นให้มีควันมากๆ
3. ถ้าพบการระบาดของเพลี้ยไฟไม่มากให้ตัดส่วนที่ถูกทำลายและเผาทิ้ง
4. ใช้สารเคมีควบคุมเพลี้ยไฟไม่เกิน 3 ครั้ง สลับกับเชื้อราบิวเวอร์เรียหรือสารเคมีชนิดอื่นตามคำแนะนำ
5. ช่วงแตกตาดอกใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มาฉีดช่อดอกสลับกับสารเคมีป้องกันกำจัดเชื้อราตามคำแนะนำ

1. ตัดส่วนที่เป็นโรคและนำไปเผาทำลาย
2. ตัดแต่งกิ่งให้โปร่ง
3. ใช้เชื้อราไตโคเดอร์มาฉีดช่อดอกสลับกับสารเคมีป้องกันกำจัดเชื้อรา
4. ใช้สารเคมีควบคุมปริมาณเพลี้ยไฟสลับกับเชื้อราบิวเวอร์เรีย
5. ใช้เมทิลยูจินอลผสมสารกำจัดแมลงล่อแมลงวันผลไม้เพื่อเก็บทำลาย
6. ห่อผลด้วยกระดาษหรือใบตองแห้งเพื่อป้องกันแมลงวันผลไม้เจาะผล วางไข่ หรือ ทำลายดักแด้โดยการไถพรวนดินบริเวณโคนต้น หรือใช้สารกำจัดแมลงพ่นลงดิน และเก็บรวบรวมผลไม้ที่เน่าเสียจากการถูกแมลงวันผลไม้เข้าทำลายไปเผาหรือฝัง
7. หมั่นดูแลทำความสะอาดสวนอยู่เสมอ ไม่ให้เป็นที่อยู่อาศัยของด้วงและแมลงศัตรูพืชต่างๆ
8. อนุรักษ์ศัตรูธรรมชาติ
9. ใช้สารเคมีป้องกันและกำจัดศัตรูพืชตามคำแนะนำ

1. เก็บส่วนที่เป็นโรคหรือผลที่เป็นโรคออกนอกแปลงและเผา
2. ตัดแต่งกิ่งให้โปร่ง
3. ใช้เมทิลยูจินอลผสมสารกำจัดแมลงล่อแมลงวันผลไม้เพื่อเก็บทำลาย หรือทำลายดักแด้โดยการไถพรวนดินบริเวณโคนต้น หรือใช้สารกำจัดแมลงพ่นลงดิน
4. เก็บรวบรวมผลไม้ที่เน่าเสียจากการถูกแมลงวันผลไม้ทำลายไปเผาหรือฝัง
5. อนุรักษ์ศัตรูธรรมชาติ
6. ใช้สารเคมีป้องกันและกำจัดศัตรูพืชตามคำแนะนำ

ปฏิทินการฉีดการศัตรูคะน้า ยังหวัดสุพรรณบุรี

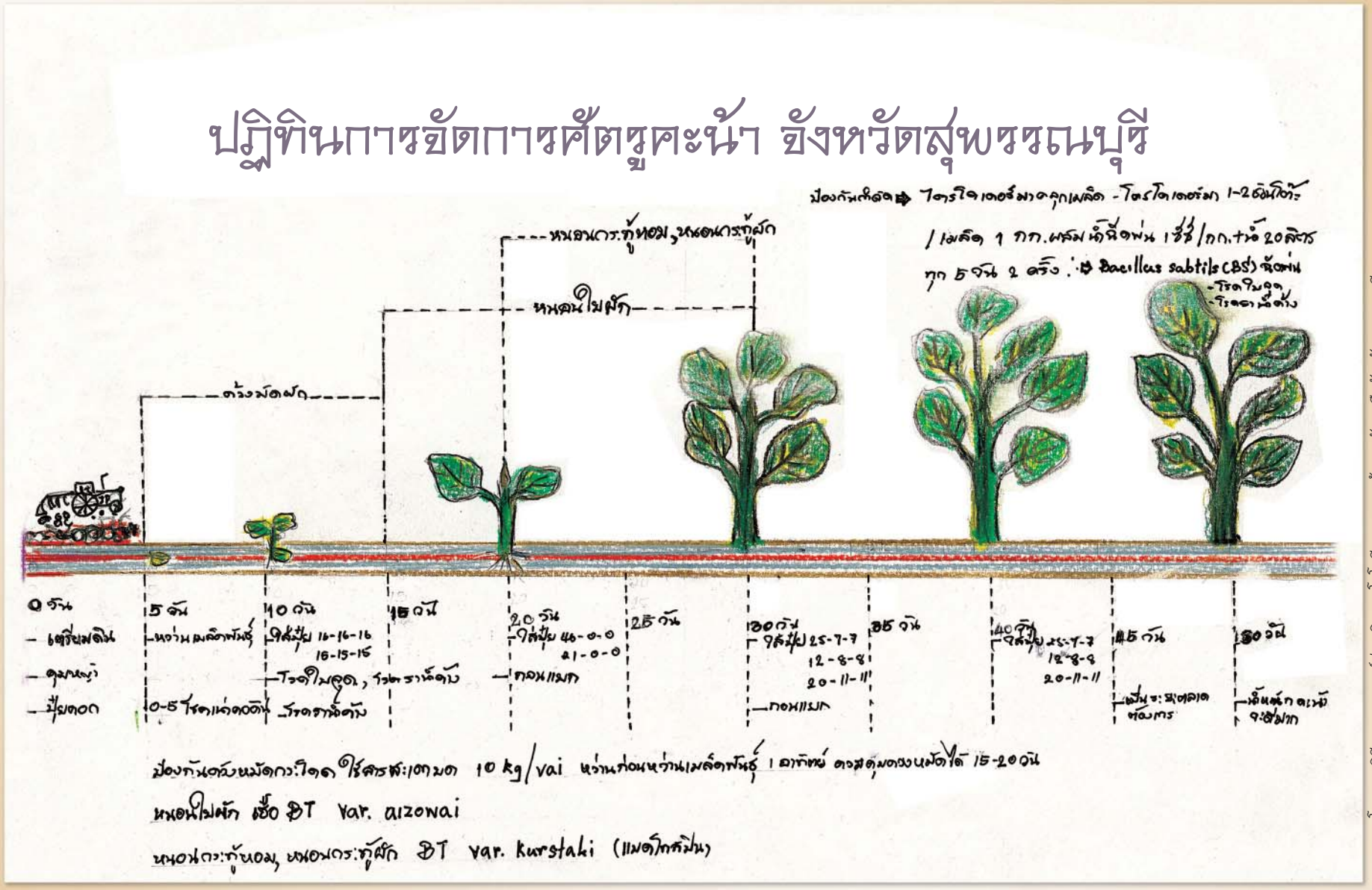

ภูมิปัญญาชาวบ้านเป็นสิ่งที่ควรอนุรักษ์ ส่งเสริม สืบทอด

ปฏิทินการจัดการศัตรูผักคะน้าตามระยะการเจริญเติบโต

	เพาะเมล็ด (เริ่มปลูก-วันที่ 15)	กล้า (วันที่ 16-30)	เจริญเติบโตทางลำต้นและใบ - เก็บเกี่ยว (วันที่ 31-50)
โรคพืช	เน่าคอดิน	ใบจุด ราน้ำค้าง ใบแห้งหรือเน่าดำ	
แมลงศัตรูพืช	ด้วงหมัดผัก	ด้วงหมัดผัก หนอนใยผัก	หนอนใยผัก หนอกระทู้ผัก หนอนกระทู้หอม หนอนเจาะยอด
ศัตรูพืชอื่นๆ		วัชพืช	

สำรวจและติดตามสถานการณ์ในพื้นที่ประมาณ 1-2 งาน จำนวน 10 จุด ๆ ละ 1 ต้น กระจายทั่วแปลง โดยสำรวจการเกิดโรคและการถูกแมลงเข้าทำลายในแต่ละต้น

การจัดการ

1. ย่อยดินให้ละเอียด ปรับดินด้วยปูนขาวอัตรา 200-400 กก/ไร่
2. กำจัดวัชพืชออกจากแปลงให้หมด
3. ตากดินก่อนปลูกอย่างน้อย 7 วันเพื่อกำจัดเมล็ดวัชพืช ไข่และดักแด้แมลงที่อยู่ในดิน
4. คลุกดินด้วยเชื้อราไตรโคเดอร์มา
5. หว่านสะเดาบดก่อนหว่านเมล็ดพันธุ์ 1 สัปดาห์ (ควบคุมด้วงหมัดผักได้ 15-20 วัน)
6. แช่เมล็ดพันธุ์ก่อนปลูกในน้ำอุ่น 50-55 องศาเซลเซียส นาน 15-20 นาที
7. คลุกเมล็ดก่อนปลูกด้วยเชื้อราไตรโคเดอร์มา
8. ไม่เพาะกล้าแน่นเกินไป และไม่ควรรดน้ำในแปลงกล้ามากเกินไป แปลงกล้าควรมีการระบายน้ำได้ดี เพื่อลดการเกิดโรคเน่าคอดิน

1. หากพบการระบาดของโรคมากให้ใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มาผสมน้ำฉีดพ่น
2. เก็บใบที่เป็นโรคออกจากแปลงแล้วทำลาย
3. เก็บกลุ่มไข่และหนอนทำลาย
4. หากสำรวจพบการเข้าทำลายของแมลง/หนอน ใช้แบคทีเรียบาซิลลัสหรือเชื้อไวรัสเอ็นพีวีฉีดพ่น โดยเลือกให้ตรงกับชนิดของแมลงศัตรูพืชที่พบ
5. ใช้สารสะเดาฉีดพ่นควบคุมด้วงหมัดผัก
6. อนุรักษ์ศัตรูธรรมชาติ
7. กำจัดวัชพืชโดยการถอน คราดออกจากแปลง
8. ใช้สารเคมีป้องกันและกำจัดศัตรูพืชตามคำแนะนำ

1. หากสำรวจพบการเข้าทำลายของแมลง/หนอน ใช้แบคทีเรียบาซิลลัสหรือเชื้อไวรัสเอ็นพีวี ฉีดพ่นโดยเลือกใช้ให้ตรงกับชนิดของแมลงศัตรูที่พบ
2. หากสำรวจพบการเข้าทำลายของโรค ใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา ผสมน้ำฉีดพ่น
3. เก็บกลุ่มไข่และหนอนทำลาย
4. ใช้กับดักกาวเหนียวสีเหลืองดักจับตัวเต็มวัยของแมลงศัตรูพืช
5. อนุรักษ์ศัตรูธรรมชาติ
6. ใช้สารเคมีป้องกันและกำจัดศัตรูพืชตามคำแนะนำ

ปฏิทินการกำจัดศัตรูหน่อไม้ฝรั่ง พันธุ์บรือคอลินพันธุ์ ยังหวัดพิษณุโลก

- โรคลำต้นไหม้
- โรคใบและกิ่งไหม้
- โรคแอนแทคโนส
- การป้องกันกำจัด

โรคลำต้นไหม้ เพื่อหยุดการลามต้นที่เป็นโรคเผากำลาย แล้วพ่นสารคอปเปอร์ออกซีคลอไรด์ 85%. อัตราผสม 40 กรัม/น้ำ 20 ลิตร ควรหยุดฉีดพ่นสาร 14 วันก่อนเก็บเกี่ยว

โรคใบและกิ่งไหม้ ควรลอนต้นที่เป็นโรคเผากำลาย พ่นสารแมนโคเซบ 85%. อัตราผสม 30 กรัม/น้ำ 20 ลิตร

ระยะกล้า

มกราคม - กุมภาพันธ์

- เพลี้ยไฟ
- หนอนกระทู้หอม

ระยะเจริญเติบโต

มีนาคม - มิถุนายน

- หนอนกระทู้ผัก
- หนอนปุ้ง
- เพลี้ยไฟ
- หนอนเจาะสมอฝ้าย
- แมลงค่อมทอง
- ด้วงงวง

ระยะเก็บเกี่ยว

กรกฎาคม - พฤศจิกายน

- หนอนกระทู้ผัก
- หนอนปุ้ง
- หนอนเจาะสมอฝ้าย
- แมลงค่อมทอง
- ด้วงงวง
- หนอนคืบ

ระยะพักต้น

ธันวาคม

- หนอนกระทู้ผัก
- หนอนคืบ

วิธีการป้องกันกำจัด - ใช้ต้นพันธุ์ปลอดโรคที่ใช้ตาดการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ - ใช้สับสลับกับการเผาเหนือ แขนเสื่อยักไว้ในแปลง

บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของโครงการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตหน่อไม้ฝรั่งเพื่อการส่งออก ปีงบประมาณ 2545 มหาวิทยาลัยนเรศวร

ปฏิทินการจัดการศัตรูหน่อไม้ฝรั่งตามระยะการเจริญเติบโต

	กล้า (เดือนที่ 1-2)	เจริญเติบโตทางลำต้น (เดือนที่ 3-6)	เก็บเกี่ยว (เดือนที่ 7-11)	พักต้น (เดือนที่ 12)
โรคพืช	ลำต้นไหม้ ใบและกิ่งไหม้ แอนแทรกโนส	ลำต้นไหม้ ใบและกิ่งไหม้ แอนแทรกโนส รากและโคนเน่า เน่าเปียก	ลำต้นไหม้ ใบและกิ่งไหม้ แอนแทรกโนส รากและโคนเน่า เน่าเละ เน่าเปียก	แอนแทรกโนส ลำต้นไหม้
แมลงศัตรูพืช	เพลี้ยไฟ หนอนกระทู้หอม หนอนกระทู้ผัก	หนอนกระทู้ผัก หนอนบุ้ง เพลี้ยไฟ หนอนเจาะสมอฝ้าย แมลงค่อมทอง ด้วงงวง	หนอนกระทู้ผัก หนอนบุ้ง หนอนเจาะสมอฝ้าย แมลงค่อมทอง ด้วงงวง หนอนคืบ	หนอนกระทู้ผัก หนอนคืบ
ศัตรูพืชอื่นๆ	วัชพืช			
	สำรวจและติดตามสถานการณ์ในพื้นที่ประมาณ 1-2 งาน จำนวน 10 ต้น กระจายทั่วแปลง โดยสำรวจการเกิดโรคและการถูกแมลงเข้าทำลายของแต่ละต้น			
การจัดการ	1. พ่นด้วยเชื้อราไตรโคเดอร์มาควบคุมโรคที่เกิดจากเชื้อรา 2. ตัดกิ่งหรือส่วนที่เป็นโรคไปเผาทำลาย 3. ติดกับดักกาวเหนียวสีเหลืองล่อตัวเต็มวัยของแมลงศัตรูพืช 4. ถ้าพบหนอนกระทู้หอมระบาดพ่นด้วยเชื้อไวรัสเอ็นพีวีในช่วงเย็น 5. ใช้สารสกัดสมุนไพรขับไล่แมลง 6. ให้น้ำในแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ 7. กำจัดวัชพืชในแปลงปลูก 8. อนุรักษ์ศัตรูธรรมชาติ 9. ใช้สารเคมีป้องกันและกำจัดศัตรูพืชตามคำแนะนำ	1. พ่นด้วยเชื้อราไตรโคเดอร์มาควบคุมโรคที่เกิดจากเชื้อรา 2. ตัดกิ่งหรือส่วนที่เป็นโรคไปเผาทำลาย 3. หากพบเป็นโรครากและโคนเน่า ใส่ปูนขาวบริเวณโคนต้นที่แสดงอาการร่วมกับการใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มาผสมกับปุ๋ยคอก 4. หากสำรวจพบการเข้าทำลายของแมลง/หนอนใช้แบคทีเรียบาซิลลัสหรือเชื้อไวรัสเอ็นพีวีฉีดพ่นโดยเลือกใช้ให้ตรงกับชนิดของแมลงศัตรูที่พบ 5. ใช้สารสกัดสมุนไพรขับไล่แมลง 6. ให้น้ำในแปลงอย่างสม่ำเสมอ 7. กำจัดวัชพืชในแปลงปลูก 8. อนุรักษ์ศัตรูธรรมชาติ 9. ใช้สารเคมีป้องกันและกำจัดศัตรูพืชตามคำแนะนำ	1. พ่นด้วยเชื้อราไตรโคเดอร์มาควบคุมโรคที่เกิดจากเชื้อรา 2. ให้ตัดกิ่งหรือส่วนที่เป็นโรคไปเผาทำลาย 3. หากพบเป็นโรครากและโคนเน่า ใส่ปูนขาวบริเวณโคนต้นที่แสดงอาการ ร่วมกับการใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มาผสมกับปุ๋ยคอก 4. หากสำรวจพบการเข้าทำลายของแมลง/หนอนใช้แบคทีเรียบาซิลลัสหรือเชื้อไวรัสเอ็นพีวีฉีดพ่นโดยเลือกใช้ให้ตรงกับชนิดของแมลงศัตรูที่พบ 5. ใช้สารสกัดสมุนไพรขับไล่แมลง 6. อนุรักษ์ศัตรูธรรมชาติ 7. ใช้สารเคมีป้องกันและกำจัดศัตรูพืชตามคำแนะนำ 8. เก็บเกี่ยวด้วยความระมัดระวัง ไม่ให้หน่อเกิดบาดแผล เพราะเป็นช่องทางให้เชื้อโรคเข้าทำลายได้	1. พ่นด้วยเชื้อราไตรโคเดอร์มาควบคุมโรคที่เกิดจากเชื้อรา 2. ตัดกิ่งหรือส่วนที่เป็นโรคไปเผาทำลาย 3. อนุรักษ์ศัตรูธรรมชาติ 4. ใช้สารสกัดสมุนไพรขับไล่แมลง 5. ใช้สารเคมีป้องกันและกำจัดศัตรูพืชตามคำแนะนำ

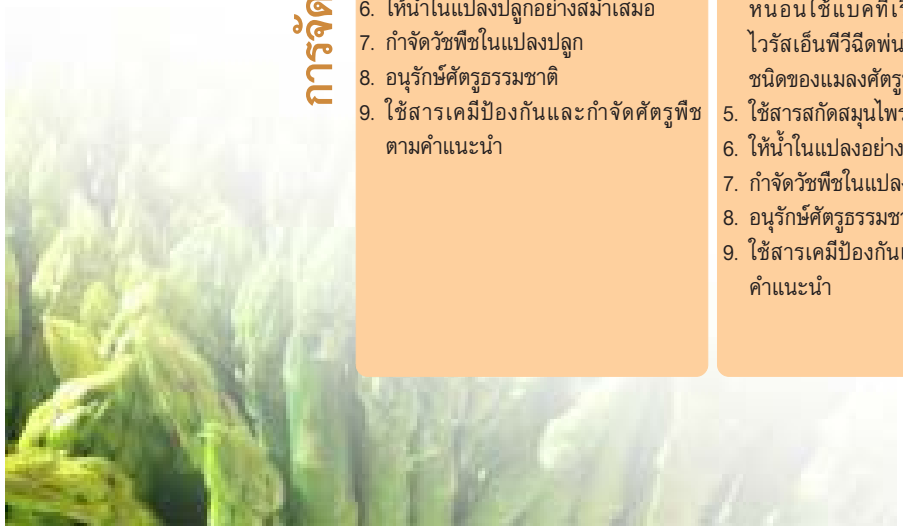

ปฏิทินการจัดการศัตรูสตรอเบอรี่ (Strawberry) พันธุ์ ชยราชกานต 80

ต้นแม่พันธุ์ (1 ต้นแม่ ให้ 10-30 ต้นไหล) | เตรียมต้นที่สมบูรณ์ (ตายไหล/กลัดไหล) | ช่วงการปลูก | ช่วงการดูแลรักษา | ช่วงการเก็บเกี่ยวผลผลิต

(พ.ย. - มิ.ย.) (มิ.ย. - ส.ค.) (ต.ค. - ก.ย.) (ก.ย. - ต.ค.) (ต.ค. - มี.ค.)

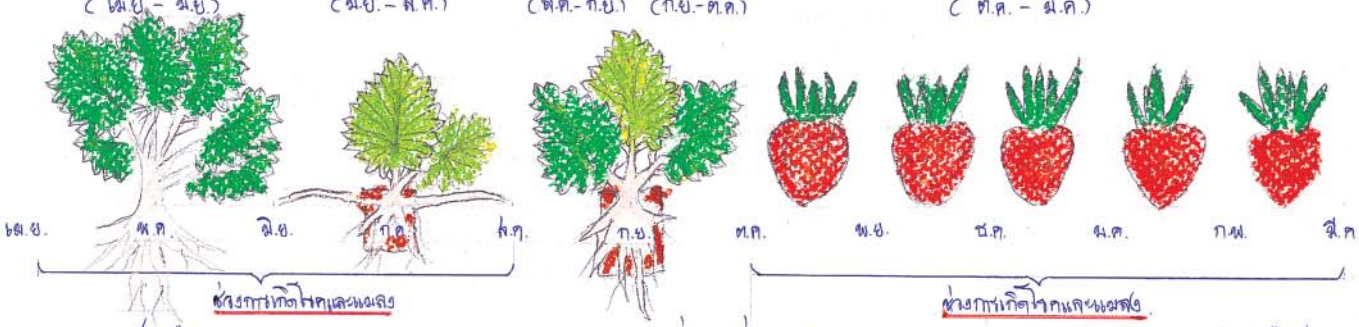

ช่วงการเกิดโรคและแมลง

ศัตรูพืช

แมลงศัตรูพืช : ไรแดง, ไรสี่, เพลี้ยไฟ, ราแป้ง

โรคพืช : โรคยอดเหี่ยว, โรคใบจุดม่วง, โรคปลายไหม้เน่า, โรคแอนแทรคโนส, โรคราแป้ง, โรคปลายไหม้ไหม้, โรคใบจุด, โรคผลเน่า

สารเคมีป้องกันกำจัด

แมลงศัตรูพืช : เอ็กเซนก์, โอเมาอยน, เมโทมิล (แลนเนท)
ไรปอร์เมทติน, อะบาเม็กติน, ไทเก็ม 4C

โรคพืช : ไดเทน, รีโดมิล, ออมิสตา, อีโกเท็ก, มาเนบ

กรณีการระบาด

- ใช้ปูนไดโลเมียม สเตร์ยออยล์
- ใช้กำมะถัน.

ช่วงการเกิดโรคและแมลง

การปลูกเพื่อเตรียมผลผลิต

1. การเตรียมแปลงปลูก ในการเตรียมดิน ควรใส่ปุ๋ยหมัก เพื่อปรับสภาพดิน ผสมกับการไถดะ ไถแปร และพรวนดิน เพื่อกำจัด วัชพืช และศัตรูพืช หลังจากนั้น ขึ้นแปลงปลูก ตามขนาดที่ต้องการ เตรียมแปลงแบบยกร่อง
2. การดูดดูมแปลง ช่วยรักษาความชื้นของดิน และช่วยในการควบคุมวัชพืชขึ้นแปลง ซึ่งมีทั้งชนิดที่ย่อยสลายได้ และย่อยสลายไม่ได้ ในสตรอเบอรี่ เราสามารถใช้ฟางข้าว ใบหญ้า ใบทองหลางแห้ง หรือใบยอดตึง.
3. ระยะปลูก ระหว่างแถว 30-40 ซม. ระหว่างต้น 25-30 ซม. ปลูกแบบฟันปลา
4. การปลูก ขุดหลุมกะดูดำ ให้ดินดูดซึมพอดีกับต้นไม่ลึกเกินไป ของต้นหลุมตื้นเปิดคอก ถ้าต้นต้องพอดีกับระดับพื้นดิน การปลูกควรให้น้ำไหลผ่านเจริญตามต้นแม่พันธุ์เข้าสู่แปลง.

การดูแลรักษาป้องกันและแก้ไข

1. การปรับโครงสร้างดิน / ปูนขาว / ปูนโดโลไมท์
2. การตรวจวิเคราะห์ธาตุอาหารในดิน
3. การปลูกพืชหมุนเวียน
4. การใช้ปุ๋ยพืชสด / การปลูกพืชคลุมบำรุงดิน.
5. การใช้ปุ๋ยหมักจากเชื้อรา Trichoderma. sp.
6. การพรวนดิน
7. การตัดแต่งใบแก่ ใบเสีย / ตัดแต่งใบและลำต้น.
8. การใช้เชื้อ Beauveria sp ป้องกันกำจัดแมลง.
9. การให้น้ำโดยสม่ำเสมอ / ติดสปริงเกอร์เพิ่มความชื้น.
10. การใช้สารสกัดสมุนไพรตามความเหมาะสม / ห้ามใช้สารเคมี

ภาพโดย: ศราวุฒิ ปิงเขียว ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านยางรักเขตเพื่อจังหวัดเชียงใหม่

ปฏิทินการจัดการศัตรูสตรอเบอร์รี่ตามระยะการเจริญเติบโต

	เตรียมต้นแม่พันธุ์ (เดือนที่ 1-4)	ปลูก-เจริญเติบโตทางลำต้น (เดือนที่ 5-6)	ออกดอก-ติดผล-เก็บเกี่ยว (เดือนที่ 7-12)
โรคพืช	ยอดหด ใบสีม่วง ปลายไหลไหม้-เน่า รากเน่า-โคนเน่า แอนแทรกโนส ราแป้ง ใบจุด และโรคที่เกิดจากเชื้อไวรัส		ยอดหด ใบสีม่วง ปลายไหลไหม้-เน่า แอนแทรกโนส ราแป้ง ใบจุด ผลเน่า และโรคที่เกิดจากเชื้อไวรัส
แมลงศัตรูพืช	เพลี้ยไฟ เพลี้ยอ่อน หนอนด้วงขาว หนอนกระทู้ผัก		เพลี้ยไฟ เพลี้ยอ่อน หนอนด้วงขาว หนอนกระทู้ผัก
ศัตรูพืชอื่นๆ	ไรแดง ไรดำ ไรสองจุด ทาก วัชพืช		ไรแดง ไรดำ ไรสองจุด ทาก วัชพืช
	สำรวจและติดตามสถานการณ์ในพื้นที่ประมาณ 1-2 งาน จำนวน 10 ต้น กระจายทั่วแปลง โดยสำรวจการเกิดโรค และการถูกแมลงเข้าทำลายของแต่ละต้น		
การดูแล	1. ใช้ต้นพันธุ์ที่ผ่านการรับรองว่าปลอดเชื้อไวรัส 2. ใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มาผสมปุ๋ยคอกคลุกดิน 3. กำจัดแมลงปากดูด เช่น เพลี้ยอ่อน เพลี้ยไฟ ซึ่งเป็นพาหะของโรคที่เกิดจากเชื้อไวรัส โดยใช้สารสกัดสะเดาหรือกับดักกาวเหนียว 4. ไม่ใส่ปุ๋ยในโตรเจนมากเกินไป เพื่อควบคุมโรคแอนแทรกโนส 5. พ่นด้วยกำมะถัน ควบคุมโรคราแป้ง ใบจุด และไร 6. เก็บส่วนของพืชที่เป็นโรคออกจากแปลง แล้วทำลายด้วยการเผาหรือฝัง 7. ทำความสะอาดแปลงปลูกอยู่เสมอ ตัดแต่งใบและต้นให้โปร่ง 8. ควบคุมการระบาดของเพลี้ยไฟและไร โดยการให้น้ำเพื่อเพิ่มความชื้นในแปลง 9. หากพบใบเหี่ยวและชะงักการเจริญเติบโต สำรวจบริเวณดินโคนต้น ถ้าพบตัวหนอนในดิน เก็บออกไปทำลาย 10. ใช้สารสกัดสมุนไพรร่วมกับสารชีวินทรีย์ และศัตรูธรรมชาติ 11. หากเกิดการระบาดของแมลงศัตรูพืชมาก อาจใช้ปิโตรเลียมออยล์ฉีดพ่น 12. ใช้สารเคมีป้องกันและกำจัดศัตรูพืชตามคำแนะนำ		1. ไม่ใส่ปุ๋ยในโตรเจนมากเกินไป เพื่อควบคุมโรคแอนแทรกโนส 2. ใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มาผสมปุ๋ยคอกคลุกดิน 3. กำจัดแมลงปากดูด เช่น เพลี้ยอ่อน เพลี้ยไฟ ซึ่งเป็นพาหะของโรคที่เกิดจากเชื้อไวรัส โดยใช้สารสกัดสะเดาหรือกับดักกาวเหนียว 4. ไม่ใส่ปุ๋ยในโตรเจนมากเกินไป เพื่อควบคุมโรคแอนแทรกโนส 5. เก็บส่วนของพืชที่เป็นโรคออกจากแปลง แล้วทำลายด้วยการเผาหรือฝัง 6. ทำความสะอาดแปลงปลูกอยู่เสมอ และตัดแต่งใบและต้นให้โปร่ง 7. เก็บกลุ่มไข่และหนอนออกไปทำลายนอกแปลง 8. ควบคุมการระบาดของเพลี้ยไฟและไร โดยการให้น้ำเพื่อเพิ่มความชื้นในแปลง 9. หากพบใบเหี่ยวและชะงักการเจริญเติบโต สำรวจที่ดินโคนต้น ถ้าพบตัวหนอนในดิน เก็บออกไปทำลาย 10. ใช้เชื้อราบริวเวอร์เรียควบคุมแมลงศัตรูพืช 11. ใช้สารสกัดสมุนไพรร่วมกับศัตรูธรรมชาติ 12. หากเกิดการระบาดของแมลงศัตรูพืชมาก อาจใช้ปิโตรเลียมออยล์ฉีดพ่น 13. ใช้สารเคมีป้องกันและกำจัดศัตรูพืชตามคำแนะนำ

ปฏิทินการอัดการศัตรูกล้วยน้ำว้า พันธุ์การบขาวสุพรรณ ฮังหวัดสุพรรณบุรี

อายุ 2 เดือน
หน่อต้นกล้า

อายุ 4-5 เดือน
ระยะแทงกอ

อายุ 6-9 เดือน
ระยะกลีบดอกบาน

อายุ 10-12 เดือน
ระยะออกลูก

ระยะแรกปลูก (ต่อกล้วย)

การป้องกันศัตรูพืช

1. ขุดหลุมขนาดกว้าง-ยาว-ลึก 100 ซม.
2. ผสมปุ๋ยคอกเป็นอัตรา kg-ต่อ 100 ซม.
3. ขุดต้นกล้าในกล้วยน้ำว้าต้นกล้าอายุกล้วยน้ำว้าเดือน ตัดใบที่ขนาดพอ

โรคในดิน

การป้องกันศัตรูพืช

- ขุดต้นกล้วยน้ำว้าออก 10g/20L น้ำ
- ผสมน้ำเปล่าใส่ถังหรือ หลายเดือน
- ขุดต้นกล้วย ตามระยะทางชัน 16g/20L

ไรสตาเพ่ยหอม

การป้องกันกำจัด

1. ใช้ผ้าอนามัยสำเร็จรูป (Tissue Cutter)
2. ตัดปลายกล้วยที่เป็นโรค
3. ตามขุดบ่ายหน่อที่เป็นโรคไปปลูก
4. ทำความสะอาดเครื่องมือ
5. เสียดต้นเป็นโรคทุกครั้ง หลังโรย ปูนขาว 1-2 kg./หลุม
6. ก่อนปลูก ควรแช่หน่อพันธุ์ด้วยยากำจัดเชื้อรา เช่น คาร์เบนดาซิม
7. ฉีด คาร์เบนดาซิม เข้มข้น 2% อัตรา 3 ml/ต้น ทุก 5,7 หรือ 9 เดือน

ไรสนิมกล้วย

-ศัตรูจากกล้วย(stock weevil)

การป้องกันศัตรูพืช

1. ใช้ผู้ทางตาน เมื่อพบว่าหน่อเริ่มโรยก้านหลุมก่อนปลูก
2. ตากแห่งหัวตามลอยจากกอกล้วยไปไว้ เป็นที่เพาะขยายพันธุ์ ของแมลงศัตรูพืช
3. ใช้น้ำสกัดใบยาเส้นฉีดพ่นรอบต้นกล้วย

ภาพโดย: วาสนา ใจกล้า ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรจังหวัดสุพรรณบุรี

ปฏิทินการจัดการศัตรูกล้วยตามระยะการเจริญเติบโต

	ปลูก-กล้า (เดือนที่ 1-2)	แตกกอ (เดือนที่ 3-5)	ออกปลี (เดือนที่ 6-9)	เจริญเติบโตทางผล-ผลแก่ (เดือนที่ 10-12)
โรคพืช	ใบจุด ยอดม้วน	ตายพราย เหี่ยว ใบจุด ยอดม้วน	เหี่ยว ใบจุด	ใบจุด
แมลงศัตรูพืช	ด้วงงวงไชเหง้า หนอนม้วนใบ ตั๊กแตนผี	ด้วงงวงไชเหง้า หนอนม้วนใบ ตั๊กแตนผี หนอนกระทู้ หนอนร่าน	หนอนม้วนใบ หนอนกอ ด้วงงวงไชเหง้า ด้วงงวงเจาะลำต้น	ด้วงงวงไชเหง้า ด้วงงวงเจาะลำต้น หนอนม้วนใบ แมลงวันผลไม้ เพลี้ยแป้ง
ศัตรูพืชอื่นๆ	วัชพืช			
	สำรวจและติดตามสถานการณ์ในพื้นที่ประมาณ 3 ไร่ จำนวน 10 ต้น กระจายทั่วแปลง โดยสำรวจการเกิดโรค การถูกแมลงเข้าทำลายของแต่ละต้น และสำรวจแมลงวันผลไม้ โดยใช้กับดัก 1 กับดักต่อ 1 แปลง			
การจัดการ	1. ใช้หน่อปลอดโรคหรือจากแหล่งที่ไม่มีโรคระบาด 2. ระวังไม่ให้เกิดแผลกับหน่อกล้วย 3. หน่อกล้วยที่ตัดแต่งก่อนปลูกควรแช่ด้วยสารเคมีป้องกันและกำจัดศัตรูพืช 4. ตัดใบกล้วยที่เป็นโรคใบจุดนำไปเผาทิ้ง 5. ขุดหน่อกล้วยที่เป็นโรคยอดม้วนออกไปทำลาย และควบคุมแมลงพาหะ เช่น เพลี้ยต่าง ๆ 6. ทำความสะอาดสวนไม่ให้รก 7. ดัก จับ ตัวอ่อนและตัวเต็มวัยของแมลงศัตรูพืช 8. ฉีดพ่นเชื้อราบิวเวอร์เรียและน้ำส้มควันไม้ หรือใช้น้ำสกัดสมุนไพรราดบริเวณโคนต้นเป็นประจำใช้เพื่อไล่แมลงศัตรูพืช 9. ใช้สารเคมีป้องกันและกำจัดศัตรูพืชตามคำแนะนำ	1. รองก้นหลุมปลูกด้วยเชื้อราไตรโคเดอร์มา 2. ไม่ทำให้พื้นที่ปลูกมีน้ำขังหรือแฉะ 3. ตัดส่วนที่เป็นโรคหรือขุดต้นเป็นโรค ออกไปเผา และโรยปูนขาวลงในหลุมที่ขุดต้นออก 1-2 กก. 4. ใส่ปุ๋ยที่มีแร่ธาตุฟอสเฟตและโปแตสเซียมสูง และไม่ควรใส่ปุ๋ยที่มีธาตุไนโตรเจนมาก 5. ทำความสะอาดสวนไม่ให้รก 6. ดัก จับ ตัวอ่อนและตัวเต็มวัยของแมลงศัตรูพืช 7. ฉีดพ่นเชื้อราบิวเวอร์เรีย และน้ำส้มควันไม้ หรือใช้น้ำสกัดสมุนไพรราดบริเวณโคนต้นเป็นประจำใช้เพื่อไล่แมลงศัตรูพืช 8. ใช้สารเคมีป้องกันและกำจัดศัตรูพืชตามคำแนะนำ	1. ตัดส่วนที่เป็นโรคหรือขุดต้นเป็นโรคออกไปทำลายโดยการเผา และโรยด้วยปูนขาวในหลุมที่ขุดออก 1-2 กก. 2. ทำความสะอาดสวนไม่ให้รก 3. ดัก จับ ตัวอ่อนและตัวเต็มวัยของแมลงศัตรูพืช 4. ฉีดพ่นเชื้อราบิวเวอร์เรีย และน้ำส้มควันไม้ หรือใช้น้ำสกัดสมุนไพรราดบริเวณโคนต้นเป็นประจำใช้เพื่อไล่แมลงศัตรูพืช 5. ใช้สารเคมีป้องกันและกำจัดศัตรูพืชตามคำแนะนำ	1. ตัดใบกล้วยที่เป็นโรคใบจุดนำไปเผาทิ้ง 2. ใช้เหยื่อพิษควบคุมแมลงวันผลไม้ 3. ทำความสะอาดต้นกล้วยโดยการตัดใบแห้งออก 4. ฉีดพ่นเชื้อราบิวเวอร์เรีย และน้ำส้มควันไม้ หรือใช้น้ำสกัดสมุนไพรราดบริเวณโคนต้นเป็นประจำใช้เพื่อไล่แมลงศัตรูพืช 5. ใช้สารเคมีป้องกันและกำจัดศัตรูพืชตามคำแนะนำ